

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 82.— Coz.
 Pe jumătate an 41.—
 Pe 3 luni . . . 7.—
 Pe o lună . . . 2.40 —
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an . . . 40.— franci
 Telefon
 pentru oraș și interurban
 Nr. 750.

REDACTIA

ADMINISTRAȚIA
 Strada Zrinyi N-rul 1/a
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.
 Mulțumite publice și Loc
 deschis costă șirul 20 fil.
 Manuscrise nu se in-
 napolează.

ROMÂNUL

Regele Ferdinand.

Arad, 12 Oct.

Cu capul plecat spre racla, ce ascunde moaștele primului rege al României, cu durerea încă nestinsă în suflet pentru mutarea dela noi a celui mai mare Domn român, aducem salutul nostru cuvios regelui Ferdinand.

nu poate fi atins de raporturile atât de nestatornice ale situațiilor internaționale. Statele, în cari trăesc Românii cu credința și fidelitatea atât de caracteristică acestei rase de oameni, se pot război între sine și, fără îndoială, Românii în statele lor își vor face dato-

în numele acestei unități avem dreptul și datorința să plângem pe cel mort și celui viu să-i aducem cuviosul nostru salut.

Am iubit cu înflăcărare pe regele Carol, fiindcă a întemeiat România, a înălțat-o, a creiat titlul de mândrie națională pentru Români și această mândrie a sădit-o în straturile roditoare ale sufletelor românești ca sămânța simțului unității noastre etnice și culturale. Regele Carol a fost domnitorul României, dar prin faptele lui înțelepte și vitejești el a ajuns să fie totodată stăpân peste toate inimile românești.

Poporul românesc este cel mai dinastic popor din lume. Răsădit printr'un mare împărat în creerii Carpaților și pe șesurile preimuitoare el dela nașterea sa și până astăzi a trăit sub domni și voievozi. Ideea monarhică face parte constitutivă din sufletul românesc. Și dacă Românii din Ungaria și Ardeal în „împăratul” lor văd puterea apărătoare a ființei lor omenești și cu absolută sinceritate sunt credincioși până la moarte acelu „împărat”, Românii de pretutindeni în regele României văd pe apărătorul firesc al romanității lor și pentru aceea îl respectă și îl iubesc. Cum orice ființă omenească are tată și mamă. Îi iubim pe amândoi și cu desăvârșire fericiți vom fi numai atunci, când îi vom ști și pe dâșii iubindu-ne deopotrivă și fiind între olaltă cu împrumutată iubire.

Iată legătura sfântă și raporturile firești dintre noi și Românii din România. Suntem doi frați dulci. Unul mai mare și mai tare, noi mai mici și mai slabi, dar iubirea noastră frățească trebuie să fie asemenea, căci intensitatea iubirei n'are a face cu puterea ori bogăția lumească. Și dacă înrudirea prin ființa sa chiar dă dulceață vieții celor înrudiți, ea le impune și datorinți împrumutate. Noi Românii din împărăția Habsburgilor cunoaștem aceste datorinți și întru împlinirea lor am dat și dăm partea mai bună a sufletului nostru jertfă romanității tuturor fraților noștri. Gheorghe Lazar, Simeon Bărnuțiu, Laurian, Maiorescii, Culcerii, Gheorghe Coșbuc, Șt. O. Iosif, Aurel Vlaicu și multele sute ale ziditorilor vieții naționale a României sunt jertfa sângelui nostru adusă pe altarul romanității. Fără îndoială Românii din România au și dâșii îndatorirea să țină cald și fecund acest agru, care a rodit culturii românești atâtea flori dulci și bine mirositoare. Nu avem cuvinte, cari ne-ar îndreptăți la vr'un reproș sub acest raport față de frații noștri din România, dar în ceasul acesta, când marele întemeietor al regatului român a adormit de veți și pe tronul lui se urcă al doilea rege român, am crezut de datorie noastră a improspăta conștiința solidarității noastre etnice și culturale deodată cu urmările firești și îndatoririle împrumutate impuse prin această sacră solidaritate.

REGELE FERDINAND.

Domnul României este reprezentantul sacrat al solidarității naționale și culturale tuturor Românilor și nici o diferențiere geografică ori politică nu va mai fi în stare să aducă orice știrbire acestei solidarități. Neamul românesc de pretutindeni simte una și simțul acestei unități etnice

ria patriotică până la cea din urmă picătură de sânge, cum dovedește pentru vecie pilda dorobanțului, care a tras în tatăl său și apoi a cerut concediu să-l plângă și să-l îngroape, niciodată însă de acum înainte nu se va putea stărpi din sufletele românești conștiința sfântă a unității lor etnice și culturale. Astfel

Regele Carol a fost Domnul României, dar tot atunci el a fost reprezentantul și simbolul unității etnice și culturale a tuturor Românilor, la căpătâiul lui nu plânge numai România, ci cu sfântă durere filiașcă plânge neamul românesc întreg. Dela marele său unchi, regele Ferdinand a moștenit tronul României, dar tot atunci el a moștenit și scutul de apărare a unității etnice și culturale a tuturor Românilor. Și dacă regele Ferdinand va trebui să joare în fața Țării-Românești, că-i va fi părinte bun și ocrotitor, tot atunci la altarul din cămăruța ascunsă a inimei sale cinștite el va trebui să joare înaintea lui Dumnezeu, că va fi scut de apărare unității etnice și culturale a tuturor Românilor, căci numai astfel va fi vrednic urmaș al întemeietorului Țării-Românești.

Cu încredere desăvârșită aducem omagiul nostru Majestății Sale Regelui Ferdinand al României. Odrasla Hohenzollernilor dela Sigmaringen, nepotul regelui Carol cel Mare și al ângereștei femei Carmen Sylva, are anticipată iubirea Țării-Românești și a Românilor de pretutindeni. Suntem convinși că regele Ferdinand va urma cărarea bătătorită de marele său predecesor și dacă situațiunea de acum a Țării-Românești și a chestiunei române în general a produs chinuitoare îngrijorări în sufletele Românilor iubitori de neam și lege, noi nădăjduim, că înțelepciunea și vitejia domnitorului român și lumina sfințicilor săi pătruși de cel mai sacru patriotism va conduce la fericit sfârșit destinul mult cercatului nostru neam.

Sute de ani neamul românesc și-a vărsat sângele apărând creștinătatea și cultura Apusului împotriva semilunei. Nu numai vitejii vovezoi români. La marginile Ungariei tot trupurile fragede ale feciorilor români au fost aruncate stavilă urgiei turcești. Bravul Ioan Huniade cu vitejia lui românească a înălțat gloria Ungariei și în toate timpurile eroismul sângelui românesc a câștigat mărime și putere stăpânitorilor acestui sânge. Sute de mii de Români se luptă chiar acum cu legendară vitejie pe întinsurile monarhiei pentru patrie și tron. A sosit acum ceasul de răsplată. Lumea trebuie să recunoască nobleța originii noastre dovedită prin fapte dealungul veacurilor și trebuie să recunoască unui asemenea neam îndreptățirea la viață liberă națională. N'are să se înfăptuiască aceasta prin spargere de state, ci dimpotrivă prin întărirea lor pe temeiurile dreptății și egalității.

Este imposibilitate absurdă a cere ca Români din România și în primul rând domnitorul lor să rămână impasibili față de norocul ori nenorocul Românilor din Austro-Ungaria. Dimpotrivă, România și Austro-Ungaria tocmai pe iubirea de frați dintre Români de sub stăpânirea lor au să-și întemeieze raporturile lor internaționale. Trebuie să se vadă și să se știe, că existența națională a tuturor Românilor, mai presus de toate a celor din România și a celor din Austro-Ungaria, este chiar scopul acestor două monarhii și când cei chemați vor mărturisi prin fapte această credință, atunci legătura celor două monarhii nici puterile iadului nu o vor sfărma.

Cu capul plecat spre racla, ce ascunde moaștele primului rege al României, cu durerea încă nestinsă în suflet pentru mutarea dela noi a celui mai mare domn român, aducem salutul nostru cuvios regelui Ferdinand I-ul al României și-i zicem: in hoc signo vinces!

Noul rege al României.

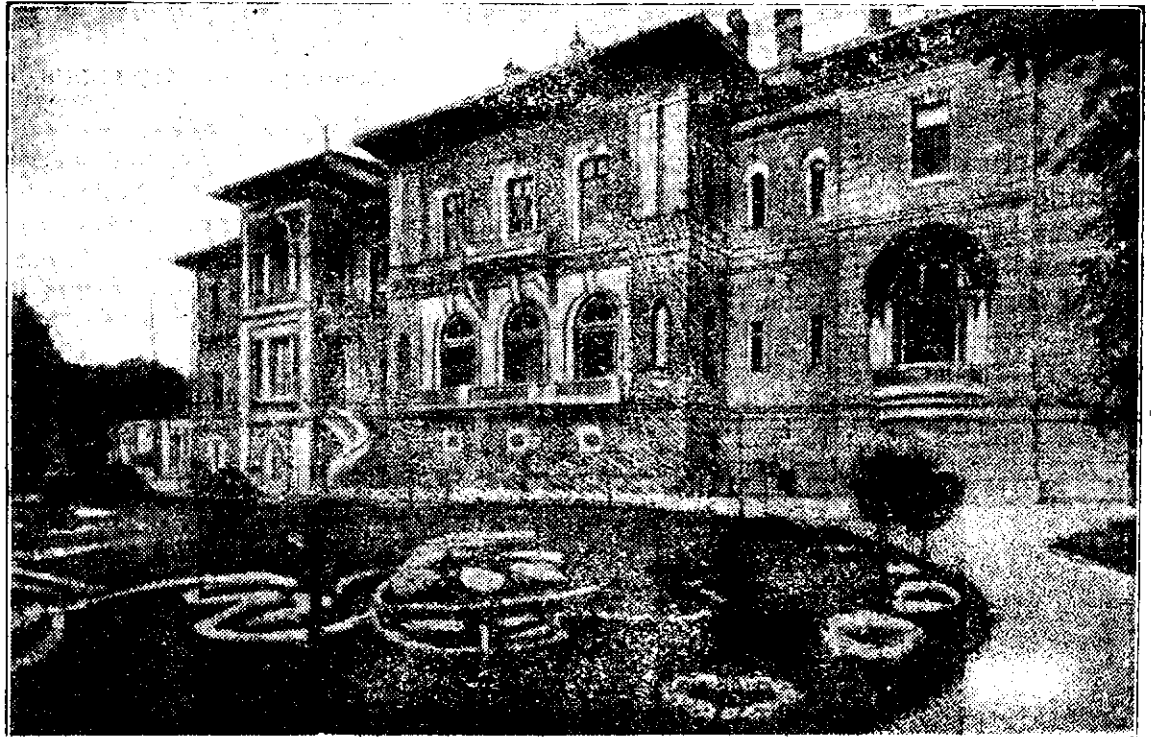
— Date biografice. —

Dăm mai la vale datele biografice despre noul rege al României, Maj. Sa regele Ferdinand I.:

Ferdinand (Victor, Albert, Meinrad de Hohenzollern), n. 12/24 August 1865 ca al doilea fiu al principelui Leopold de Hohenzollern și nepot de frate al regelui României Carol I, devenit — în lipsa unui moștenitor direct și după renunțarea formală a tatălui său Leopold prin declararea dela 22 Nov. 1880 din constituția

burg și Gotha, n. 17 Octombrie 1875 de religie luterană, nepoată de fiu a reginei-impărătese Victoria a Angliei și vară bună cu împăratul Wilhelm II al Germaniei și cu Nicolau II al Rusiei.

Principele Ferdinand asistă uneori la debaterile senatului, al cărui membru este după constituire, dar se ocupă mai ales de datoriile sale militare. O periculoasă îmbolnăvire a sa în anul 1897 a deșteptat atâtea manifestări de emoțiune din toate părțile poporului, încât s'a dovedit cu această ocaziune înrădăcinarea efectivă a simțământului dinastic în România.

PALATUL DELA COTROCENI.

română moștenitor prezumptiv al coroanei și numit prin decretul dela 18 Martie 1889 „Altetă Regală Principe de România, și-a făcut studiile gimnaziale la Düsseldorf, universitare la Tübingen și Lipsca, militare la Cassel, a intrat ca sublocotenent în regimentul I de gardă din Postdam, a învățat limba română sub conducerea prof. V. Păun 1883—88, iar dela 26 Aprilie 1889 face parte din armata română, unde e astăzi înaintat general de brigadă.

S'a căsătorit la 29 Decembrie 1892 cu Maria (Alexandra, Victoria), principesă de Saxa-Co-

Copiii săi sunt: Principele Carol*) n. la 3/15 Octombrie 1893 la Sinaia, și principesa Elisabeta, n. 29 Septembrie 1894 asemenea la Sinaia, principesa Maria, născ. la 21/3 Iulie 1897, printul Nicolae, născ. la 5/18 August 1903, în castelul Peles, Sinaia, printul Mircea și principesa Ileana.

Toți copiii sunt botezați în religie ortodoxă a României.

*) Acum moștenitor de tron.

Amintiri și anecdote despre Regele Carol.

Publicistul italian V. Mantegazza a publicat în anul trecut, 1913, în „Corriere dela Sera” un articol de amintiri și anecdote despre regele Carol al României. Regele Carol este exactitatea personificată. Odată cineva a venit la audiență cu un sfert de ceas mai târziu decât timpul fixat și a încercat să facă spirit scuzându-se că exactitatea e politeța regilor și nu a simplilor muritori. Regele i-a răspuns că nu face nimic și că, de altfel audiența e... terminată de 5 minute.

Intr'o audiență acordată lui Mantegazza regele Carol i-a spus că prima decorație pe care a primit-o ca principe al României a fost marele cordon al sfinților Mauriciu și Lazar trimis de regele Italiei Victor Emanuel II, câteva săptămâni după sosirea lui Carol în București. Această decorare avea o mare valoare politică, deoarece principele nu fusese încă recunoscut de puteri ca domnitor al României.

Regele Carol a avut și alte legături cu Italia. Mai întâi, legăturile de rudenie. O soră a mamei lui era măritată în Italia cu diplomatul Pepoli. Acesta, ca ambasador italian la Viena, a căutat din proprie inițiativă, să-l împingă pe Carol la o acțiune contra Austriei. N'a reușit.

Mai ales și altă legătură de rudenie. Un Hohenzollern a fost căsătorit cu o Gonzaga. Și în galeria din Sinaia este un tablou de Mantegazza în

care se văd împreună stemele caselor Hohenzollern și Gonzaga.

Apoi mai este în Italia familia Gollalto, cu aceeași stemă ca și a Hohenzollernilor și, cum se vede, cu același nume, tradus din germana veche în italianește.

Regele Carol a fost tot timpul bun prieten cu defunctul Gheorghe al Greciei, chiar și atunci când relațiile greco-române fuseseră rupte. De asemenea amicitia lui cu regele Ferdinand al Bulgariei n'a suferit niciodată de pe urma incidentelor ivite între ambele state.

Apropos de asta Mantegazza povestește o anecdotă pe care o știe direct dela regele Carol.

Puțin după întronarea lui Battenberg, regele României s'a dus la Rusciuk, unde a fost primit de lemn de Battenberg, înconjurat de miniștrii lui. Cu unii dintre aceștia, cari trăiseră ani întregi peste Dunăre, regele vorbi românește; și văzând că Battenberg nu-și ascundea mirarea, îi zice:

— Cum vezi, eu pot complota cu miniștrii fără ca tu să bănuiești măcar despre ce e vorba.

După câțva timp Bucureștii deveniră în centrul conjurațiilor contra lui Battenberg. Dar guvernul român n'a avut nici un amestec.

Moartea Regelui Carol

regelui. — Primele știri. — Ultimele momente. — Doliul României — Proclamarea noului rege al României: Ferdinand. — Jurământul de fidelitate al armatei către noul rege. — Cabinetul Brătianu. — Jurământul noului rege. — 12 milioane lei pentru scopuri de binefacere. — Innormântarea regelui Carol.

Arad, 12 Octombrie.

date straturile societății românești din după cum se va fi întâmplat pretutindea în pământului românesc din Un-vestea morții regelui Carol preocupă conștiințele, durerea și tristețea umplu- regretele sunt unanime. Căci nemăr-credere aveam în orice pas al marelui adormitul veghetor al destinelor Ro-

conversații a dispărut acel element care înainte de sguđuitorul fapt, încă tot căruia să însenineze și mângăie în ciuda zile ce le trăim, lacome de jertfe. Stăpânește îngrijorarea că țara care timp a stat sub oblăduitorul sceptru al celui Viteaz și Înțelept, a pierdut un sfātuitor dezinteresat, la o răspâ- cea de azi.

înșiruie faptele vitejești ale dispăru- suveran, și alte fapte mari cari au fost tătea contribuții de greutate la desvol- statului român. Câte calități i se recunosc, mai de care mai fascinătoare...

exprimă speranța neclintită că noul și actualii bărbați de stat ai României să vegheze la căpătâiul destinelor ei dudența, energia și perseveranța defunc- ferindu-o de prăpastii și înmulțindu-i giul și puterea.

Boala regelui.

Sinaia. — Precum se știa, starea sănătății lui Carol a lăsat în timpul din urmă de do- în cercurile aproape de anturajul curții se ca, că vechea boală de ficat a regelui Ca- ra ivit din nou pricinindu-i mari dureri și re nopți nedormite. Constituția sa vânjoasă grijiile medicilor au făcut însă, ca Augustul să învingă temporar boala crudă și să să părăsi chiar paul. Vineri noaptea boala declarat însă din nou și, cu toate ajutoarele locale, a grăbit după câteva ore desnodă- ul fatal.

București. — Vechea boală de stomac a re- e, care acum s'a ivit din nou, la început nu ea primejdioasă. Mercuri ziarele bucureș- au publicat următorul comunicat oficial:

— Despre boala regelui, care acum este onară, nu se vor mai da buletine. Regele mai ales noaptea, dese accese de ficat. Din cauză M. Sa e foarte obosit. D. medic ea anunță că liniștea și observarea dietei ficale vor aduce vindecare augustului pa-

In acelaș timp „Independance Roumaine” următoarele:

— M. Sa regele aproape a scăpat de indis- cția, care l'a ținut mai multe zile în pat. Ieri mitorul nostru a făcut o scurtă plimbare în ul castelului Peles.

Primele știri despre moartea regelui.

Budapesta. — Oficial. — Se comunică din București:

— Regele Carol a murit. (Bir. de presă al de int.)

Predeal. — După știri sosite aci regele Ca- rol a decedat azi, Sâmbătă, dimineața, la orele 6 și jumătate. Alte amănunte lipsesc.

București. — M. S. regele Carol a răposat azi, Sâmbătă, dimineața la orele 6 și jum.

Aici nu se cunosc cauzele mai apropiate ale morții regelui, dar se crede, că plimbarea de Joi a avut o foarte rea influență asupra sănă- tății regelui. Azi, Sâmbătă, membrii guvernului au plecat cu un tren special la Sinaia. Un con- siliu de miniștri va avea loc la Sinaia, sau la București.

București. — Vestea despre moartea rege- lui a produs o durere sguđuitoare în întreagă România, care imediat după primirea vestei a îmbrăcat doliu mare.

Tuturor Curților străine și reprezentanților diplomați ai României în străinătate li s'a a- dus la cunoștință știrea despre moartea regelui.

Pretutindeni moartea regelui a pricinuit o mare consternare și o adâncă impresie.

București. — In toate cercurile Capitalei ve- stea morții regelui a pricinuit o impresie foarte mare, mai ales că ieri starea sanitară a regelui era mult mai îmbucurătoare decât în celelalte zile. Sâmbătă dimineața starea M. Sale s'a a- agravat așa, că pe la ora 6 și ceva drul Manu- lea a constatat o slăbire de palpație a inimii iar apoi moartea.

Palatul ambasadei austro-ungare a arborat drapel indoliat.

Ultimele momente ale regelui României. — Doliul României.

București. — Intreagă România stă sub im- presia sguđuitoare ce a pricinuit-o moartea neașteptată a înțeleptului și viteazului ei rege Carol. Regele, după cum se știe, acum câteva săptămâni s'a îmbolnăvit grav, dar înainte cu vre-o opt zile starea sanitară a regelui s'a ame- liorat foarte mult. Vineri întreagă ziua regele s'a simțit foarte bine. Seara a petrecut-o în mij- locul membrilor familiei. Dignitarii Curței, cari au avut prilejul să vadă pe regele în acele mo- mente, spun că regele a conversat cu toți cei cari îl înconjurau. Deodată, însă, pe la ora 10 a început să se plângă de o gravă indispoziție. Se părea, că este o recădere în boala de care su- ferea.

Moartea regelui s'a întâmplat Sâmbătă di- mineața la orele 6 și jumătate.

Intreagă țara a îmbrăcat doliu.

București. — Vineri, defunctul rege primise în audiență pe câțiva politicieni și bărbați de stat. Dimineața a fost la rege d. Ionel Brătianu, prim-ministru. D-sa a fost reținut la dejun. Seara la ora 8 a fost primit în audiență d. V. Arion, președintele Ligei Culturale, precum și frații Buxton, cari petrec de câtva timp în Bu- curești. M. S. regina și drul Mamulea, medicul Curței, au stat cu regele până la ora 11, când, apoi, regele s'a culcat.

M. S. regina a petrecut noaptea în acelaș compartiment cu regele. Dimineața la ora 5 re- gele a declarat că se simte rău. M. S. regina imediat a chemat prin telefon pe drul Mamulea, dar sosind dsa la palat regele Carol își dăduse sufletul.

Corpul neînsuflețit al regelui va fi transpor- tat la București, unde va fi așezat pe catafalc.

Inlumnarea se va face probabil la Curtea-de- Argeș.

București. — In vremea din urmă regele era tot suferind, dar boala sa nu inspira îngrijo- rări serioase. Joi regele primise în audiență pe d. Al. Marghiloman, șeful partidului conserva- tor, iar Vineri a lucrat cu d. prim-ministru Ionel Brătianu. Nimemi nu credea că sănătatea rege- lui ar fi foarte primejdioasă. Perechea moșteni- toare a părăsit Vineri Sinaia, mutându-și locu- ința în palatul dela Cotroceni.

Până în ultimul moment regele și-a păstrat facultatea de gândire, dar boala și gravele agi- tații ale evenimentelor din timpul din urmă au avut o influență dezastruoasă asupra inimii Sale nobile.

Vestea morții regelui a produs o impresie sguđuitoare asupra întregului popor.

București. — Moartea regelui s'a întâmplat Sâmbătă dimineața. Până în momentul morții regele a avut conștiința întreagă. El și-a dat nobilul suflet în mâinile Maj. Sale reginei Eli- sabetă.

București. 10 Oct. — Vestea morții regelui întâmplată azi, Sâmbătă la ora 6 și jum., în Si- naia, s'a răspândit ca fulgerul în întreagă ca- pitala. Intreagă capitala a îmbrăcat doliu, je- lind moartea neașteptată a marelui și înlept- tului rege, care a fost regele Carol.

(Plec la Sinaia, de unde voiu trinite raport amănunțit. — N.)

București. — Cea dintâi tristă veste des- pre neașteptata moarte a regelui Carol a so- sit în București dela aghiotantul regal, d. Gra- toșchi. Se știa, că familia regală își lungise pe- trecerea la Sinaia din cauza boalei rege- lui, dar comunicatele oficiale anunțând o amelio- rare a stărei regelui vestea despre moartea re- gelui a fost primită cu neîncredere. Dar știrile de mai târziu au confirmat știrea de necrezut despre moartea regelui Carol întâmplată Sâmbă- tă dimineața în castelul regal din Sinaia.

Imediat după confirmarea acestei triste știri membrii guvernului s'au întrunit într'un con- siliu, apoi luând un tren special au plecat cu toții la Sinaia pentru luarea dispozițiilor de innormântare. Vestea morții a produs o adâncă impresie asupra publicului capitalei. Lumea a umplut străzile, dar nu s'a semnalat nici o turburare a ordinei sau vre-o manifestație. Toate edificiile au arborat drapele indoliat.

NOUL REGE AL ROMÂNIEI.

București. 11 Oct. — Parlamentul a fost convocat pentru azi, Duminecă, la ora 2 d. a., la o ședință extraordinară.

Printul Ferdinand a fost proclamat rege, iar principesa Maria regină a României.

Moștenitor de tron este recunoscut A. S. R. printul Carol.

După actul proclamării armata a depus ju- rământul de fidelitate noului rege.

Ministerul Brătianu a prezentat demisiunea cabinetului regelui Ferdinand, care a încredin- țat cu conducerea afacerilor țării tot ministerul Brătianu.

Noul rege a depus jurământul pe constituția țării. De față erau afară de dnii senatori și de- putați, I. P. Sa mitropolitul-primat, corpul di- plomatic, și foarte numeroși dignitari.

După actul depunerii jurământului noul rege a rostit o frumoasă cuvântare, în care declară că totdeauna va avea în vedere înflorirea României.

12 MILIOANE LEI PENTRU SCOPURI DE BINEFACERF.

București, 11 Oct. — Azi a fost deschis testamentul defunctului rege. Defunctul lasă o avere foarte mare; dânsul a fost cel mai avut între domnitorii Europei. Defunctul rege a lăsat 12 milioane lei pentru scopuri de binefacere. Castelul din Ploiești a fost donat noii regine Maria.

Inmormântarea.

București, 11 Oct. — Corpul neinsuflețit al marelui rege a fost așezat pe catafalc în castelul dela Sinala, iar azi, Luni, va fi transportat la București unde va fi așezat pe catafalc în castelul regal.

Inmormântarea va avea loc în 15 Octombrie n.

La moartea regelui Carol.

— Din cuvântările regelui Carol. —

În anul 1912, cu prilejul desvălirii monumentului lui Cuza-Vodă, M. S. regele Carol rosti următoarele cuvinte:

„Cu o vie satisfacțiune am venit în iubita Mea a doua Capitală spre a da o însemnătate și mai mare acestei sărbători naționale menită a dovedi că poporul român știe a se arăta recunoscător către acei cari l'au sprijinit întru îndeplinirea aspirațiilor sale. Cea mai înaltă, cea mai sfântă dintre aceste aspirațiuni a fost unirea țărilor surori, pentru care au luptat ne-curmat, în împrejurări grele și chiar primejdioase toți fruntașii marelui generațiuni dela mijlocul veacului trecut.

Domnitorul Alex. Cuza a avut gloria de a lega numele său de acest mare fapt istoric început prin alegerea sa și adus la deplină îndeplinire prin încordata sa stăruință.

Sunt însă alte fapte mari mai personale cari îndreptățesc cinstită ce i se face astăzi. Pe lângă unire, acest monument ridicat prin recunoștința obștească mai însemnează dezrobirea țăranilor, secularizarea bunurilor mânds-tirești și îndrumarea țării către neatârnat.

Voința hotărâtă a lui Vodă-Cuza și pătrunzătoarea înțelepciune a sfetnicilor săi găsesc în sfârșit dreapta și frumoasa lor răsplăt.

Primul Rege al României își îndeplinește o sfântă datorie către primul domnitor al țărilor surori unite, aducând în fața acestui monument prinosul de cinste ce se cuvine memoriei lui Cuza-Vodă care va rămânea de-a pururea neștearsă în amintirea poporului”.

Anul trecut, după semnarea tratatului de pace dela București regele Carol a rostit în fața delegațiilor statelor balcanice un mare discurs din care reținem următoarele pasagi:

„Nu exprim numai o dorință, dar chiar convingerea Mea că dacă statele noastre vor putea lucra libere la organizarea și dezvoltarea lor economică, nu vor lipsi să culeagă în puțrni ani, roadele binecuvântate ale sfertărilor și înțelepciunii lor.

Această eră nouă, care nu depinde decât de noi spre a fi inaugurată, România cu deosebire o dorește în mod sincer și va contribui din toată inima spre a ușura înfăptuirea ei. Să facem urări ca să ne unim într-o acțiune comună pentru a atinge acest scop atât de nobil și atât de dorit, care va face să se uite un trecut intristător, și va pregăti căile unui viitor fericit. Popoarele noastre se vor bine cuvânta și noi vom fi bine meritat dela omenire.

Amintirea celor cari au plătit cu sângele lor opera de eliberare întreprinsă în comun trebuie să fie cinstită cu sfintenle ca o ploasă datorie de recunoștință”.

Din cuvântarea regelui Carol despre „Nicolae” rostită în ședința din 21 Martie 1904 a Academiei Române reținem următoarele pasage:

„...Un stert de veac în urmă, în anul când Tara sărbătorea a douăzeci și cincea aniversară a acestor evenimente, am avut neprețuita mulțumire de a revedea câmpul de luptă dela Plevna, împreună cu principele Ferdinand al Bulgariei.

„Cu o emoțiune adâncă am călcat pe acest pământ stropit și sfânt de sângele vitejilor noștri. Pe pragul paraclisului, ridicat în a lor pomenire, Mitropolitul de Vrața ne-a întâmpinat cu o mișcătoare cuvântare: „Sculați-vă din morminte”, zicea el, arătând câmpul de luptă unde zăceau cei căzuți, „Sculați-vă, iată că a venit regele vostru să vă mulțumească pentru jertfele voastre”.

Ca la un adevărat pelerinaj am mers la Grivița spre a mă închina, cu dragoste și venerațiune, înaintea mormântului acestor vrednici fii ai Țării, cari și-au dat viața pentru neatârnată României...”

Din cuvântarea regelui Carol despre „limba română” rostită la Academia română în sesiunea din 1905 — vorbind în legătură cu întocmirea dicționarului „Etymologicum magnum Romaniae” despre templul, care o adăpostește sufletul românesc — reținem următoarele:

„...La temelie acestui templu se află limba românească, care Mi-a devenit îndoit de scumpă din ziua când am auzit-o răsunând pe buzele neuitatei Mele copile și de când, spre a mea mângâiere, urmașii Mei o grădesc în jurul Meu. Mănat de această simțire, am propus Academiei, acum 21 ani, întocmirea dicționarului „Etymologicum magnum Romaniae” având mai ales în vedere culegerea și păstrarea acestor cuvinte vechi cari — deși obârșia lor este slavonă, grecească sau turcească — alcătuiesc originalitatea și bogăția limbii. Datorința mea era ca Academia să scape aceste odoare amintite a cădea în uitare, redându-le locul la care au drept și să puie o stavilă la acest val de nepăsare pentru graiul bătrânesc, stărpind totodată buruienile neologismului cari înăbușe limba strămoșească...”

Războiul.

Dardanelele rămân închise.

Constantinopol. — O notă oficioasă, în scop d'a justifica închiderea desăvârșită a Dardanelor, constată că flotele engleză și franceză încrucișează de câțva timp în fața intrării Dardanelor unde vizitează și perchiționează vasele cari ies sau intră, ceea ce pricinuieste o atingere la libertatea navigației în Dardanele.

Guvernul otoman s'a văzut prin urmare silit să închidă Dardanelele și nu le va redeschide decât după ce flotele sus zise se vor îndepărta și când situația anormală de acum va fi schimbată. (A. R.)

Sofia. — Din cauza închiderii Dardanelor, toate vapoarele caută adăpost în porturile apropiate. Portul bulgar Dedeagaci e plin de vapoare comerciale străine.

Luptele în colonii.

Roma. — Se telegrafiază din Capetown că o luptă a avut loc în Baia Lüdentz în sudul Africii sud-vestice germane între Francezi, Englezi și Germani. Au fost 5 morți și 2 răniți germani și 3 morți și 4 răniți englezi. — (A. T. I.)

Acțiunea germană împotriva Rușilor.

Roma. — Corespondentul ziarului „Times” telegrafiază din Petrograd că kaiserul se găsește cu adevărat în Prusia orientală. Acelaș corespondent afirmă că statul major german consideră câmpul oriental al războiului ca cel mai important. E vorba de probabile debarcări germane pe teritoriul rusesc cu toate că tehnicii competiției cred că această operațiune ar fi imposibilă. Cercurile militare engleze cred că Rusia va obliga pe dușmanii săi să se bată în Cracovia și Galiția. — (A. T. I.)

Situația în Albania se complică.

Roma. — Nu s'a primit nici o confirmare dela Durazzo despre zvonul răspândit că Burhan Edin ar fi fost ales prinț al Albaniei.

Epiroții nu vor ocupa Valona.

Roma. — D. Venizelos a declarat contelui Bosdori, ministrul italian la Atena că Epiroții nu vor ocupa Valona. La Atena s'au cunoscut intențiunile Italiei, cari vor fi respectate de guvernul elin. — (A. T. I.)

Bulgaria continuă a păstra neutralitatea.

Sofia. — Ziarul „Utro” află că Bulgaria încă departe de focarul european. Nu are pericol de călcarea neutralității bulgare.

Momentul când Bulgaria va face demersuri pentru apărarea intereselor ei nu a venit încă. Din cauza aceasta un consiliu de coroană încă nu va fi convocat. Convocarea unui asemenea consiliu va avea loc când se va ivi necesitatea unei noi orientări politice.

Bulgaria oprește tranzitul din România pe calea Turcia.

Sofia. — Consiliul de miniștri a decis să interzică trecerea prin Bulgaria în tranzit pe calea Turcia a ori ce mărfuri venind din România.

Situația pe câmpul de război germano-rușo-belgian.

Berlin. — Dela cartierul principal se așteaptă în 11 Octombrie la orele 10 seara: Cavaleria noastră a înfrânt de tot o divizie din cavalerie franceză spre apus dela Lille, iar lângă Hambrück a bătut o altă divizie franceză cauzând mari pierderi. Luptele ce sunt în curs de desfășurare noastră de bătaie din Apus n'au dus încă la rezultat decisiv. Despre prada ce am făcut-o în viața dela Antwerpen, nu putem da în public încă nimic, lipsindu-ne de sine înțeles rapoarte despre numărul prizonierilor, precum nu putem deocamdată să ne spunem judecata definitivă asupra trecerii trupelor belgiene pe engleze peste graniță. Toate atacurile încercate de armata I și a X rusească împotriva armatelor noastre le-am respins în 9 și 10 Oct. zădărnicit încercarea Rușilor de a ne împiedica din spre Schirwindt, făcând prizonieri 1000 Ruși. În partea de sud a Poloniei armatele noastre au ajuns până la Vistula. Lângă Orșowa spre sud dela Varșovia am prins 2000 de soldați din al II corp de armată siberian. Știrile despre o victorie a Rușilor la Augustow (Süwalki) sunt pure născociri. Cât crezământ se poate da știrilor oficiale rusești se poate vedea și din fața că despre înfrângerile mari dela Tannenberg și Insterburg comunicatele oficiale rusești nu mintesc nimic. (Biroul de presă al ministrului de interne.)

Ultima oră.

GERMANII ÎN FAȚA VARȘOVIEL

Berlin. — Se comunică dela cartierul general în Polonia de sud avangardele noastre au ajuns la râul Vistula la Grojec, spre sud dela Varșovia. Corpul al 2-lea siberian a fost învins. Am făcut 2000 de prizonieri.

GERMANII AU PRINS ARIERGARDA DELA ANTWERPEN.

Berlin. — Lui „Vossische Zeitung” i se comunică din Amsterdam: Germanii au tălat linia de retragere a ariergardei garnizoanei belgiene la Saint-Nicolas și a făcut-o prizonieră.

LUPTE NAVALE.

Berlin. — Pe Marea Nordică, spre vest dela Scholde se aud bubuituri de tunuri. E foarte probabil să se fi început o luptă navală.

SERBIA CERE ARMISTIȚIU.

Budapesta. — Lui „Az Est” i se comunică din Roma că în Serbia ar domni o mare deprimare. Pe cale oficială Serbia s'a adresat Italiei cu rugarea ca aceasta pe cale amicală să-i mijlocească un armistițiu dela monarhia austro-ungară.

SPRE IVANGOROD.

Berlin. — În Polonia rusească trupele germane înaintează spre Ivangorod.

Redactor responsabil: Constanțiu Sava.